

OSNOVNA ŠOLA ANTONA INGOLIČA SPODNJA POLSKAVA,
PODRUŽNICA PRAGERSKO

LOV NA PRAGERJEV ZAKLAD

Turistična naloga

Avtorji: Ana Marie Babšek Vrečko, Špela Čelan, Lina Kovač, Vid Kovačec, Zoja Malec, Jan Mikložič, Jakob Mlakar, Matic Peršuh, Rea Pušnik

Mentorici: Neva Klaneček, univ. dipl. psih.
Bojana Marin, prof. geog. in zgod.

Pragersko, januar 2018

ZAHVALA

Za pomoč pri izdelavi turistične naloge se iskreno zahvaljujemo gospe Mileni Furek. S svojim znanjem nam je obogatila nalogo z zanimivimi podatki. Pri vseh računalniških nalogah nam je zelo pomagal gospod Leon Zajc, zato gre še posebna zahvala prav tako njemu. Hvala gospodu Leopoldu Turku za obisk na naši šoli in podane koristne napotke in nasvete. Posebno zahvalo namenjamo gospodu Mateju Arnušu ter KS Pragersko Gaj, ki je naše ideje sprejela z navdušenjem in podporo.

Prav tako se za vso pomoč zahvaljujemo ravnateljici šole gospe Danici Veber, učiteljici Jani Zadravec ter hišniku Miru Brdniku, slednjemu predvsem za pomoč pri pripravi turistične tržnice.

Ne nazadnje gre posebna zahvala našima mentoricama za kopico potrpljenja in številne spodbude ter vsem ostalim, ki so in še bodo kakorkoli sodelovali pri našem delu.

Učenci: Ana Marie Babšek Vrečko, Špela Čelan, Lina Kovač, Vid Kovačec, Zoja Malec, Jan Mikložič, Jakob Mlakar, Matic Peršuh, Rea Pušnik

Mentorici: Neva Klaneček in Bojana Marin

POVZETEK

ŠOLA: Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava, Podružnična šola Pragersko, Pionirska ulica 13, 2331 Pragersko

Telefon: 02 80 33 120 Telefaks: 02 80 33 122 E-pošta: tajnistvo@ingoliceva.si

NASLOV RAZISKOVALNE NALOGE: LOV NA PRAGERJEV ZAKLAD

Avtorji:

1. Ana Marie Babšek Vrečko, 7.c
2. Špela Čelan, 9.c
3. Lina Kovač, 9.c
4. Vid Kovačec, 9.c
5. Zoja Malec, 9.c
6. Jan Mikložič, 9.c
7. Jakob Mlakar, 9.c
8. Matic Peršuh, 9.c
9. Rea Pušnik, 7.c

Mentorici:

Neva Klaneček, univ. dipl. psih.
Bojana Marin, prof. zgodovine in geografije

Pridite na Pragersko, morda boste našli Pragerjev zaklad! Čigav zaklad? Kdo sploh je Prager? A ne veste? No, nič hudega, če še ne poznate Pragerja, zagotovo pa poznate Kekca, kajne? Ja, zdaj se zagotovo sprašujete, kakšno vezo pa ima Kekec s Pragerjem in Pragerskim? Žal, vam tega tukaj ne bomo izdali, to morate odkriti kar sami.

Na Pragersko lahko pridete z vlakom in ko boste na železniški postaji le poiščite informativno tablico, opremljeno s QR kodo. Natančno preberite navodilo, uporabite pametni telefon in znašli se boste na lovu za Pragerjevim zakladom.

Z učno potjo »Lov na Pragerjev zaklad« želimo, da tako obiskovalci kot tudi krajani Pragerskega doživijo lepoto kulturnih znamenitosti, predvsem pa, da vsi začnemo uživati v našem kraju in njegovi neposredni okolici.

Radovedni?

Vso srečo vam želimo!

Ključne besede:

- Pragersko
- Lov na Pragerjev zaklad
- Učna pot
- Kulturne, naravne znamenitosti

ABSTRACT

SCHOOL: primary school Anton Ingolič Spodnja Polskava, branch school Pragersko, 13 Pionirska street, 2331 Pragersko, Slovenia

Phone: 02 80 33 120 Telefax: 02 80 33 122 E-mail: tajnistvo@ingoliceva.si

TITLE OF THE RESEARCH PAPER: THE PRAGER TREASURE HUNTING

Authors:

1. Ana Marie Babšek Vrečko, 7.c
2. Špela Čelan, 9.c
3. Lina Kovač, 9.c
4. Vid Kovačec, 9.c
5. Zoja Malec, 9.c
6. Jan Mikložič, 9.c
7. Jakob Mlakar, 9.c
8. Matic Peršuh, 9.c
9. Rea Pušnik, 7.c

Mentors:

Neva Klaneček, bachelor of psychology
Bojana Marin, professor of history and geography

Come to Pragersko and maybe you will find the Prager's treasure! Whose treasure? Who is that Prager? You do not know? Well, it does not matter if you still have not heard of Prager, but you have heard about Kekec, right? It probably makes you wonder how Kekec is connected with Pragersko and Prager. Unfortunately, we will not reveal you this, because you have to find it out by yourself.

You can come to Pragersko by train. Look for the informative board (with QR code) on the train station. Read the instructions carefully. Use your smart phone and you will start the Prager treasure hunting.

With the learning path »The Prager Treasure Hunting« we wish for tourists and local inhabitants to have the opportunity to experience the beauty of the cultural sightseeings and especially that we all start enjoying in our place with its surroundings.

Curious?

We wish you good luck.

Key words:

- Pragersko
- Hunting for Prager's treasure
- Learning path
- Cultural, natural sightseeings, sights

KAZALO

1. UVOD.....	6
2. TEORETIČNI DEL.....	7
2.1 Kulturni turizem.....	7
2.2 Predstavitev Pragerskega.....	7
2.3 Kultura na Pragerskem.....	11
3. RAZISKOVALNI DEL NALOGE.....	13
3.1 Predstavitev izbrane teme.....	13
3.2 Metodologija dela.....	13
3.3 Anketa.....	13
3.3.1 Rezultati ankete.....	13
3.4 Intervjuji.....	15
3.5 Ugotovitve.....	16
4. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	17
4.1 Razčlenitev ideje turističnega proizvoda.....	17
4.1.1 Izgled QR kode.....	18
4.2 Predstavitev poti.....	19
4.2.1 Železniška postaja.....	20
4.2.2 Parna lokomotiva Katica.....	20
4.2.3 Vodni stolp.....	20
4.2.4 Kulturni dom.....	21
4.2.5 Cerkev.....	21
4.2.6 Spomenik NOB.....	21
4.2.7 Šola.....	22
4.2.8 Ingoličeva črna pot.....	22
4.2.9 Pragerski dvorec.....	22
5. FINANČNI NAČRT TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	24
5.1. STROŠKI MATERIALA.....	24
5.2. STROŠKI PREVOZA.....	24
6. TRŽENJE IN PROMOCIJA.....	24
7. ZAKLJUČEK.....	25
8. PREDSTAVITEV NA TURISTIČNI TRŽNICI.....	25
9. VIRI IN LITERATURA.....	26
10. PRILOGE.....	I
10.1 Anketni vprašalnik.....	I
10.2 Primeri napisov na informativnih tablicah s QR kodami.....	II
10.3 Zloženka.....	IV

1. UVOD

Učenci 9. razreda in dve učenki 7. razreda Osnovne šole Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, smo se v letošnjem šolskem letu odločili, da bomo sodelovali na 32. državnem festivalu Turizmu pomaga lastna glava, ki ga razpisujeta Turistična zveza Slovenije in Zavod RS za šolstvo. Tokratna tema Kultura in turizem nam je predstavljala še poseben izziv, ker si najprej nismo znali predstavljati, kako bi v našem majhnem kraju povezali kulturo in turizem. Po nekaj uvodnih sestankih, ko smo staknili glave in nizali najrazličnejše ideje, smo počasi izluščili rdečo nit naše naloge, ki se nam je zdela zanimiva, uporabna ter aktualna tudi za nas, mlajše prebivalce našega kraja. Pri tem nas je navdajala tudi misel o mnogih že v preteklosti opravljenih nalogah, ki so bile odlično zapisane, predstavljene in ocenjene. Kljub temu pa, žal, v kraju njihova izvedba ni zaživela in so kar nekako utonile v pozabo.

Po brskanju na spletu smo na strani Turistično informacijskega centra Slovenska Bistrica našli zanimive spletne povezave pod zavihkom Namigi za izlet. Ob tem smo prišli na idejo, da bi mednje lahko dodali tudi potep po Pragerskem ter predstavili značilnosti našega kraja. V skladu z razpisom smo razmišljali predvsem o značilnostih kraja povezanih s kulturo, vrnili pa smo se h koreninam, po katerih naš kraj nosi ime, torej do Krištofa Pragerja, zato smo tudi izbrali naslov – Lov na Pragerjev zaklad.

Ker pa si mladi danes težko predstavljamo naš vsakdan brez mobilnih telefonov, smo jih želeli vključiti, da bi s tem pritegnili tudi mlajše generacije in jih na ta način morda povezali s starejšimi. Z nalogo smo želeli prebivalce našega kraja in obiskovalce popeljati na lov za Pragerjevim zakladom, ki ga lahko opravijo samostojno in kadarkoli po lastni izbiri.

Izdelali smo načrt poti ter izbrali točke, ki so v našem kraju kakorkoli povezane s kulturo in bi utegnile biti zanimive tako domačinom kot obiskovalcem oz. turistom.

Našo idejo smo predstavili predsedniku KS Pragersko Gaj, ki je bil nad nalogo navdušen in nam obljubil kakršnokoli pomoč pri sami izvedbi projekta.

2. TEORETIČNI DEL

2.1 Kulturni turizem

Najprej nas je zanimalo, kaj sploh je kulturni turizem. Našli smo kar nekaj razlag oz. definicij. V Strategiji razvoja kulturnega turizma na Slovenskem je pojem pojasnjen kot »zvrst turizma, pri kateri je osnovni motiv potovanja zavestno in aktivno spoznavanje ter doživljanje kulture obiskanih krajev ali/in pridobivanje znanja. Med pojavne oblike kulturnega turizma sodijo: a) turizem v mestih, b) študijska potovanja, c) izobraževalna (predvsem priljubljena so jezikovna) potovanja in d) tematska potovanja (sem sodi kot najmočnejša podzvrst verski turizem; priljubljena so tudi gastronomska, literarna, fotografska, umetnostnozgodovinska itd. ter tematske poti).« (Slovenska turistična organizacija, 2009).

Na spletnem portalu »studentski.net« smo našli objavljeno gradivo iz predavanja, ki pravi, da kulturni turizem »izkorišča kulturne (zgodovinske) spomenike in spomeniška območja, se torej osredotoča na nepremično in premično kulturno dediščino ter kulturno krajino izbranih turističnih destinacij, z namenom spoznavanja in avtentičnega doživetja kulturne dediščine skupnosti.« (Studentski, 2014).

Kulturni turizem lahko razumemo tudi kot zvrst oziroma vejo turizma, pri kateri je poudarek na spodbujanju in razširjanju kulture s pomočjo turizma in njegove ponudbe. Pri tem je pomembno, da dosežemo čim večji krog ljudi. Ker je v sodobnem času vedno več zanimanja prav za prireditve, kulturno dediščino in etnologijo, je to ena izmed najhitreje rastočih vrst turizma (Slovenska turistična organizacija, 2009).

V dokumentu o strategiji razvoja kulturnega turizma v Sloveniji smo zasledili prav tako zanimiv podatek, da je izraz kulturni turizem v Sloveniji že v šestdesetih letih uporabil znan slovenski etnolog Franjo Baš. V Zvezni republiki Nemčiji ga je verjetno prvič uporabila turistična agencija TUI v svojem katalogu leta 1991 z naslovom »Kultur und Erleben« (Slovenska turistična organizacija, 2009).

V strokovno literaturo je izraz uvedel leta 1996 Dreyer, ki je trdil, da »stoji danes kulturni turizem na koncu – ali pa na začetku razvoja, ki vodi od izobraževalnega potovanja 19. stoletja preko študijskega potovanja, ki se je uveljavilo v poznih 60. letih 20. stoletja, do kulturnega potovanja, ki je dobilo svoj pečat kot nova zvrst potovanja v Nemčiji« (Slovenska turistična organizacija, 2009).

Ugotovili smo torej, da je kulturni turizem vrsta turizma, ki daje velik poudarek kulturnim vsebinam. Nato smo začeli razmišljati o kulturnem turizmu na Pragerskem oz. kako bi lahko v našem kraju povezali kulturo in turizem.

2.2 Predstavitev Pragerskega

Pragersko je urbanizirano naselje, ki leži na jugovzhodnem obrobju Dravskega polja, pod obronki Pohorja, ob križišču železniških prog iz Ljubljane proti Mariboru in Avstriji ter Ptujju in Madžarski ter ob magistralni cesti Slovenska Bistrica – Ptuj. Kraj se imenuje po enem izmed lastnikov dvorca, ki stoji v neposredni bližini, na ravnini med Spodnjo Polskavo in Pragerskim, nekoliko odmaknjen od glavne ceste, obdan z bujnim drevjem in zaradi tega tudi prikrit našim pogledom. Skromne najdbe iz časa neolitika na območju občine Slovenska Bistrica kažejo na to, da je bilo Pragersko sicer naseljeno že v neolitski dobi. V času Rimljanov je mimo Pragerskega potekala cesta, ki je povezovala Celje s Ptujem, po kateri so vozili tovorni vozovi ter potovali vojaki na konjih in peš. Po propadu rimskega imperija o življenju na območju Pragerskega ni veliko podatkov. Zametki Pragerskega se ponovno pokažejo v 16. stoletju, ko je Ivan Aigl zgradil dvorec v neposredni bližini današnjega kraja.

Eden od kasnejših lastnikov je bil tudi Krištof Prager, ki je v dvorcu bival med letoma 1581 in 1594, ko je umrl. Prav po Krištofu Pragerju je naš kraj dobil tudi ime. Takrat so okoli dvorca zgradili nekaj hiš in lahko začnemo govoriti o Pragerskem kot naselju (Pajtler, 2006).

Slika 1: Današnja podoba Pragerskega dvorca - vhod (avtor: Jakob Mlakar)

Kraj je dobil svojo pravo podobo šele, ko se je začela gradnja železniške proge Dunaj-Trst. Ko je leta 1846 skozi kraj zapeljal prvi vlak, se je kraj začel naglo razvijati. Od takrat je življenje v kraju neposredno povezano z železnico. Prav zaradi železnice so se na Pragersko začeli priseljevati ljudje iz različnih krajev po Sloveniji, ki so tukaj dobili službo. Večina si jih je tukaj ustvarila dom (Pajtler, 2006).

Slika 2: Železniška postaja (vir: tdbreza.si/o-kraju/)

Življenje na Pragerskem je 36 let bilo odvisno samo od železnice, dokler ni leta 1900 prišel v vas Franz Ivan Steinklauber in odkril bogato nahajališče gline. To ga je spodbudilo, da je še istega leta na Pragerskem odprl opekarno. Glino so najprej kopali v neposredni bližini opekarne, ko pa je glina pošla, so začeli kopati na drugem mestu, a vseeno v bližini opekarne, predvsem zaradi lažjega in cenejšega prevoza. Ko so kopanje v glinokopu opustili, ga je zaradi bogate podtalnice kmalu zalila voda. Tako je nastalo 14 glinokopov, v katere so ribiči naselili ribe in so jih domačini poimenovali kar Pragerski ribniki (Pajtler, 2006).

Slika 3: Opekarna Steinklauber Pragersko (vir: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:IMG-AT7AC51Q>)

Med železniško postajo in opekarno stoji vodni stolp, ki je bil zgrajen v začetku prejšnjega stoletja in je do danes le malenkostno spremenil zunanjo podobo. Namenjen je bil zbiranju vode za napajanje parnih lokomotiv. V prvem nadstropju stolpa sta dva velika bazena, v katerih se je zbirala voda ter na osnovi prostega pada tekla skozi posebno napravo v parne lokomotive, ki so se ustavile na postaji Pragersko. Maksimalna skupna zmogljivost rezervoarjev je 60.000 litrov. Bazeni so s cevjo pod zemljo povezani s pipo na drugi strani železnice. Z vodnim stolpom danes upravlja TD Breza Pragersko-Gaj (Lah, 2017).

V pritličju vodnega stolpa se nahaja muzej železniških eksponatov, ob posebnih priložnostih pa se tam zvrstijo razne razstave, med drugimi tudi razstava velikonočnih pirhov (Pajtler, 2006).

Slika 4: Vodni stolp (vir: <http://tdbreza.si/o-kraju/vodni-stolp/>)

Značilno podobo Pragerskemu danes daje tudi Muzejska lokomotiva Katica, ki je bila narejena leta 1893 na Madžarskem (Austrian Steam Base, 2017). Vozila je po železniških progah Jugoslavije, zato ima registrsko oznako JŽ-125 037. Voziti je prenehala v 70-ih letih prejšnjega stoletja, po »upokojitvi« so jo pustili na Pragerskem. Pred nekaj leti pa so v lopi razkuževalnici, ki se nahaja v sredini trikotnega železniškega križišča našli 5 muzejskih vagonov. Tri tretjerazredne, enega, ki je pol prvorazredni in pol drugorazredni ter enega, ki ima notranjost razdeljeno na celice in so ga uporabljali Italijani za prevoz taboriščnikov oz. zapornikov. Člani TD Breza so izrazili željo, da bi enega od tretjerazrednih vagonov imeli na Pragerskem kot »družbo« Katici. Po nekaj zapletih z vandali in prevozom zdaj vagon stoji ob Katici in ga člani TD Breza občasno izkoristijo za različne razstave (Furek, 2017; Munda, 2017).

Slika 5: Katica (avtor: Jakob Mlakar)

V neposredni bližini železniške postaje se nahaja cerkev Marijinega brezmadežnega srca. Zgrajena je bila leta 2003, ko so podrli staro kapelico, ki je dolga leta služila kot cerkev. Nova cerkev na Pragerskem je posebna zaradi svoje preprostosti, visokega stropa v obliki ladijskega dna in velikega oltarja iz belega marmorja. Na stranskih stenah cerkve visijo slike, platna, ki predstavljajo Križev pot. V visokem zvoniku visijo štiri veliki zvonovi, ki zvonijo vsakih 15 minut. V cerkvi že dolga leta mašuje g. Karel Drogenik (Pragerske zgradbe govorijo, 2017).

Danes je Pragersko znano tudi po Olimpijskem strelskem centru Gaj, ki se nahaja kilometer jugo-zahodno od centra kraja. Gre za najmodernejše športno strelišče v državi. Nova dvorana, ki sprejme tudi do 1100 ljudi, stoji tik ob strelišču za glinaste golobe. Namenjena je strelskim tekmovanjem kot tudi kulturnim in zabavnim prireditvam. Vsako leto se tam zgodi vsaj eno večje tekmovanje. Zadnje večje je bilo leta 2017, ko je tam potekala tekma za svetovni pokal v različnih kategorijah, največje pa se je zgodilo leta 2015, ko je tam potekalo evropsko prvenstvo v streljanju na glinaste golobe. Na strelišče smo domačini še posebej ponosni, saj večja tekmovanja v kraj prinesejo precej tujcev, ki so na prvenstvu cel teden in imajo dovolj časa, da v miru spoznajo naš kraj (Info-Slovenija, 2017).

Slika 6: Strelski center Gaj iz zraka (vir: <https://www.info-slovenija.si/sl/imenik/sport-in-rekreacija/sportni-objekti/strelski-center-gaj-sport-pragersko>)

V neposredni bližini kraja in strelišča se nahajajo ribniki, ki so nastali zaradi izkopavanja glin. Ko je podtalnica zalila glinokop, so ribiči v njih naselili ribe in so nastali ribniki. Z njimi trenutno upravlja RD Slovenska Bistrica, pri urejanju okolice pomaga tudi KS Pragersko-Gaj. Ob največjem ribniku t.i. Gajskem ribniku se nahaja učno rekreacijska pot s trim postajami in nekaj ribiškimi pomoli. Ta ribnik je zaradi svojih rib najbolj priljubljen med ribiči, ki tja pridejo tudi za več dni. V ribnikih domujejo različne vrste rib, med njimi krap, ščuka, som, smuč,

somič, babuška, pa tudi race, družina labodov in druge ptice. Na ribniku se pojavi tudi redka štiriperesna marzilija (Po poti z ribniško deklico, 2015).

Slika 7: Pot ob ribniku (avtorja: Jakob Mlakar, Matic Peršuh)

Med vsemi temi znamenitostmi se na Pragerskem najdejo tudi različne zgradbe, ki segajo v 19. oz. 20. stoletje kot npr. Vila Klasinc, Vila Verlak, Kulturni dom in Rdeča hiša. Domačini smo na vse posebnosti našega kraja izjemno ponosni (Furek, 2017; Po poti z ribniško deklico, 2015).

2.3 Kultura na Pragerskem

Po pripovedovanju gospe Milene Furek (2017) smo ugotovili, da se je kultura na Pragerskem začela razvijati v 20-ih letih prejšnjega stoletja. Vsa kulturna dejavnost v kraju je slonela na posameznikih, ki so strmeli h kulturnemu razvoju kraja. K temu je največ prispeval nekdanji znani gledališčnik Vladimir Skrbinšek, ki je zaradi železničarske službe nekaj časa živel na Pragerskem. Med leti 1921 in 1923 je tukaj tudi igral in režiral. Tako je februarja 1922 pragerska mladina uprizorila prvo dramsko delo (Koblar, 2013).

O igralcu in režiserju Vladimirju Skrbinšku smo poleg tega izvedeli, da se je rodil v Ljubljani in se po nekaj semestrih šolanja na Tehniški fakulteti v Ljubljani zaposlil pri železnici. Ena prvih služb mu je bila prav na Pragerskem. Nastopati je začel že kot dijak, leta 1923 se je zaposlil v Narodnem gledališču Maribor. Do druge svetovne vojne je kot igralec in režiser deloval v več jugoslovanskih gledališčih. Po drugi svetovni vojni je postal direktor gledališča v Mariboru. Od leta 1960 do 1984 je igral v Mestnem gledališču ljubljanskem. Bil je eden vodilnih slovenskih karakternih igralcev, ki je umetniško zorel in se razvijal do poznih let. Do leta 1963 je odigral več kot 350 vlog in ustvaril več vrhunskih likov. Nastopal je tudi v operetah in operah in jih sam tudi režiral (Munda, 2017).

Pragerčani za najpomembnejši nepoznani del krajevine kulturne zgodovine štejejo službovanje Josipa Vandota, avtorja zgodb o Kekcu, na naši železniški postaji. Morda je prav na Pragerskem dobil idejo za Kekca, ki je kasneje postal pomemben člen slovenske literarne in filmske zgodovine (Furek, 2017).

Josip Vandot je izhajal iz železničarske družine, ki je živela v Kranjski Gori. Želel je študirati medicino, vendar ga starši niso mogli vzdrževati, zato se je zaposlil na železnici. Prvo službo je dobil na avstrijskem Koroškem. Napeti odnosi med Slovenci in Nemci so mu službovanje otežili. Zaradi podcenjevanja vsega, kar je bilo slovensko, je službo pustil in ostal nekaj časa doma za pastirja. Na materino željo se je vrnil na železnico in se selil iz kraja v kraj. Ker se s

službo, ki jo je opravljal, ni mogel sprijazniti, se je leta 1923 kot železničarski preglednik na Pragerskem upokojil in se posvetil pisateljevanju. Najprej je živel v Ljubljani, nato v Slovenski Bistrici in se malo pred drugo svetovno vojno z družino preselil v Maribor. Junija 1941 ga je okupator izselil na Hrvaško, kjer je ob bombardiranju 11. julija 1944 izgubil življenje. Že v gimnaziji je pisal otroške pesmi in črtice, nadaljeval je z daljšimi planinskimi pripovedmi s pravljичno tematiko in tematiko pastirskega življenja. Najbolj znana je serija daljših mladinskih pripovedi o desetletnem pastirju Kekcu. Prva od Kekčevih zgodb ima naslov »Kekec na hudi poti«, druga »Kekec na volčji sledi« in tretja »Kekec nad samotnim breznom«. Napisal je še več drugih krajših povesti, njegovo celotno delo pa obsega približno 250 črtic in povesti ter več kot 200 pesmi (Munda, 2017).

Na Pragerskem je živel tudi skladatelj Viktor Parma, ki je avtor prve slovenske izvirne opere »Urh, grof Celjski«. Svoj izrazit glasbeni talent je podedoval po starših. Otroška leta je preživel v Trstu in Benetkah, na Dunaju je študiral pravo. Kot državni uradnik se je selil po več slovenskih mestih. Kjer je služboval, je sodeloval v pevskih in glasbenih društvih. Bil je trden Slovenec in prav zaradi njegovega narodno-kulturnega delovanja so ga pogosto službeno premeščali. Mnogo krivic mu je avstrijska vlada prizadejala zlasti med svetovno vojno. Po upokojitvi se je preselil na Dunaj, z razpadom Avstrije pa je postalo bivanje zanj na Dunaju vedno težavnejše. Leta 1920 ga je zakupnik pragerske kolodvorske restavracije, Franc Dolničar, povabil, naj pride živeti na Pragersko. Na Pragerskem je bil namreč takrat asistent Južne železnice skladateljev sin Bruno. Umril je 25. decembra 1924 med operacijo v mariborski bolnišnici (Furek, 2017; Munda, 2017).

Kultura na Pragerskem je med drugo svetovno vojno in po njej skoraj zamrla. Ko je vojna potrkala na vrata Pragerskega, je bilo v kraju vse več brezposelnih, cene so se višale, vas je bila ob večerih prazna, kino predstav ni bilo več, oder v sokolski dvorani je sameval. Pragersko je bilo okupirano 10. aprila 1941 ter med vojno večkrat bombardirano. Prvo leto po vojni so bile vse prireditve v šoli, ker v kraju ni bilo drugega primerne prostora. Do jeseni 1945 so pripravili štiri mitinge, dvanajst odrskih nastopov, petkrat je gostoval potujoči kino (Munda, 2017).

Danes v dokaj dotrajanem kulturnem domu deluje društvo DPD Svoboda Pragersko, ki vsakoletno priredi kiparsko delavnico »Forma viva« in različne lutkovne igrice za mlajše otroke (Furek, 2017).

Sodelujoči učenci opažamo, da je zanimanja za kulturo na Pragerskem vedno manj, žal kultura vedno manj zanima tudi nas, mlade.

Ob DPD Svoboda na Pragerskem kulturne prireditve prirejata tudi Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava in Krajevna skupnost Pragersko - Gaj. Prireditve se zvrstijo ob državnih praznikih ter ob krajevnem prazniku. V mesecu septembru 2017 je KS Pragersko Gaj obeležila svoj 41. krajevni praznik. Ob tej priložnosti se na Pragerskem vsako leto zvrstijo številne prireditve. V praznovanje so vključeni tako otroci kot odrasli, društva in posamezniki. Krajanje se družijo in sodelujejo v različnih dejavnostih, ki jih bogatijo in razveseljujejo. Med najbolj obiskanimi so kuhanje pragerskega piskra, gasilska olimpijada in kiparsko rezbarska delavnica. Organizirana je tudi enodnevna slikarska kolonija, po kateri udeleženci svoja dela postavijo na ogled širšemu občinstvu. Prireditve po navadi obogatijo člani folklorne skupine Breza z gosti. V sklopu praznovanj poteka tudi žalna slovesnost ob spomeniku NOB. Za ljubitelje malih živali je na ogled razstava, svoje trofeje pa razstavijo tudi ribiči. Vsako leto se organizira kakšno zanimivo in aktualno predavanje. Učenci naše šole na teh prireditvah aktivno sodelujemo.

3. RAZISKOVALNI DEL NALOGE

3.1 Predstavitev izbrane teme

Učenci v turističnem krožku smo izdelali raziskovalni načrt. Zbrali smo posamezne predloge in oblikovali skupno raziskovalno temo. Že uvodne ideje so nas pripeljale do spoznanja, da si mladi vsakodnevnega življenja več ne znamo predstavljati brez pametnega telefona, zato smo razmišljali, kako bi uporabo pametnega telefona vključili v raziskovalno nalogo. Zavedamo se, da ga danes mladi sicer vse preveč uporabljamo, vendar nam je tokrat služil kot pripomoček, s katerim si lahko na zanimiv in pester način dodatno nabiramo znanje o našem kraju.

3.2 Metodologija dela

Pri izdelavi naloge smo uporabili različne oblike dela, med drugimi:

- možgansko nevihto, s katero smo izbrali naslov in zamisel naloge;
- raziskovanje domačega kraja s pomočjo pisnih, ustnih in slikovnih virov ter literature;
- anketo in intervjuje oz. razgovore z dolgoletno predsednico Turističnega društva Breza, gospo Mileno Furek, predsednikom KS Pragersko Gaj, gospodom Matejem Arnušem, predsednikom Medobčinske turistične zveze Slovenska Bistrica, gospodom Leopoldom Turkom;
- računalniška obdelava za izdelavo QR kod.

3.2.1 Delovni cilji

Postavili smo si naslednje delovne cilje:

1. zbiranje, preučevanje virov in literature
2. izvedba ankete, intervjujev in pogovorov
3. teoretično oblikovanje turistično-kulturnega potepa po Pragerskem
4. izdelava QR kod za posamezne postaje
5. postavitve označb na točkah ogleda po Pragerskem
6. umestitev poti na spletno stran TIC Slovenska Bistrica

3.2.2 Hipoteze

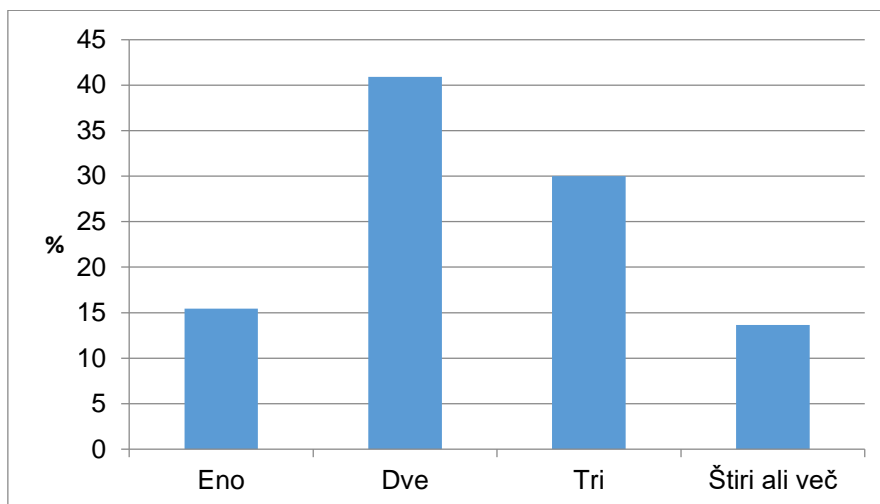
Praden smo izdelali podrobnejši načrt naše poti, smo z anketo preučili poznavanje kulturnih znamenitosti Pragerskega. Zanimalo nas je tudi, kako spretni so mlajši in starejši pri uporabi QR kod. Izbrali smo naslednje hipoteze:

- Hipoteza 1 (H1): Večina anketirancev ne pozna več kot tri kulturne znamenitosti Pragerskega.
- Hipoteza 2 (H2): Večina anketirancev zna uporabljati QR kode.
- Hipoteza 3 (H3): Predpostavljamo, da bi mlajše anketirance informacijska tabla, opremljena s QR kodo, bolj pritegnila, kot tista, ki QR kode nima.

3.3 Anketa

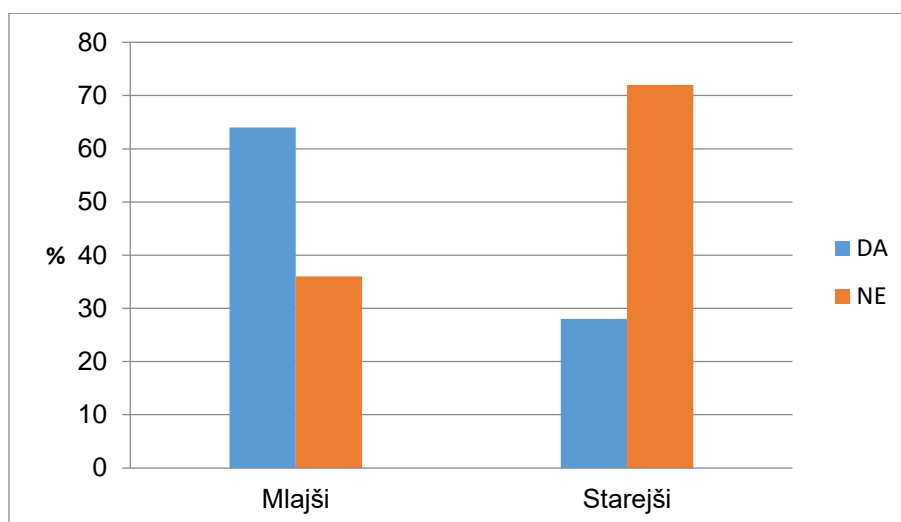
V sklopu raziskovalnega dela smo uporabili anketni vprašalnik, ki je priložen v prilogi. V anketi je sodelovalo 60 učencev 6., 7., 8. in 9. razreda Osnovne šole Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko. V anketi je prav tako sodelovalo 50 anketirancev, domačinov na Pragerskem, starejših od 30 let.

3.3.1 Rezultati ankete

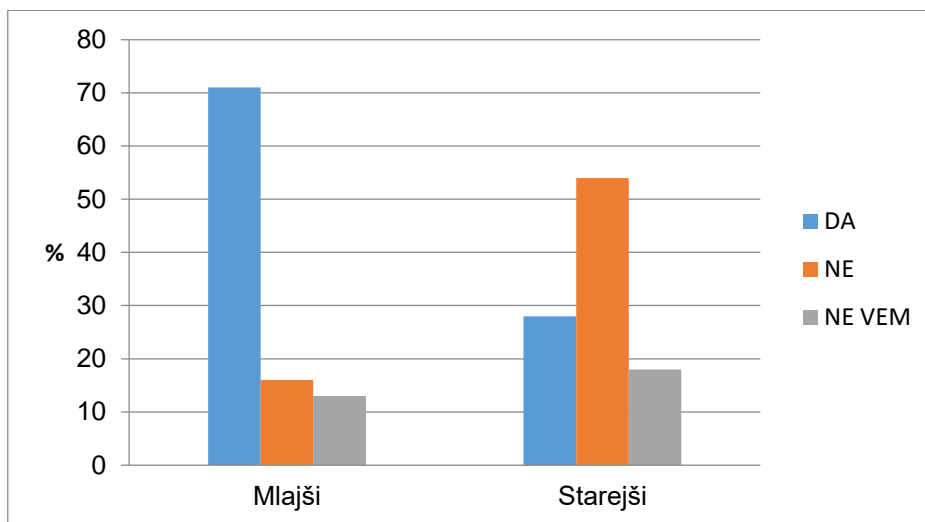
Slika 8: Koliko kulturnih znamenitosti Pragerskega poznajo anketiranci.

Največ anketirancev (40 %) je pravilno naštel dve kulturni znamenitosti, samo 13 % pa je znalo naštet štiri ali več kulturnih znamenitosti Pragerskega. Največkrat so anketiranci pri naštevanju omenili Katico in vodni stolp, nekaj manj se jih je spomnilo na dvorec Pragersko.

Slika 9: Odstotek anketirancev, ki zna uporabljati QR kode

Dobra polovica vseh anketirancev je na vprašanje ali znajo uporabljati QR kode odgovorila, da jih ne znajo uporabljati. V grafu smo prikazali razlike med različnima starostnima skupinama. Ugotovili smo, da mlajši anketiranci večinoma znajo ravnati s QR kodami, starejši pa ne.

Slika 10: Ali bi se anketiranci prej ustavili pri informacijski tabli s QR kodo?

Od 60 anketiranih učencev jih je na vprašanje 58 % odgovorilo, da bi se prej ustavili pri informacijski tabli s QR kodo, kot pri tisti, ki je nima. Večini starejših anketirancev QR koda na informacijski tabli ni pomembna, vseeno pa jih je kar nekaj (28 %) odgovorilo, da bi jih QR koda na tabli pritegnila.

Povprečno je skoraj polovica vseh anketirancev odgovorila, da bi se prej ustavili pri informacijski tabli s QR kodo, 35 % jih QR koda ne bi pritegnila.

3.4 Intervjuji

Ob začetku našega raziskovanja smo se oktobra sestali z gospo Mileno Furek, ki smo ji najprej predstavili osnovno idejo. Kot dolgoletna predsednica Turističnega društva Breza nam je z veseljem prisluhnila, naš cilj jo je zelo zanimal, zato je z veseljem z nami delila tudi svoje predloge. Pogovarjali smo se o možnostih razširitve naše ideje in kako jo realizirati. Gospa Milena Furek nam je zelo pomagala pri boljši usmeritvi naše naloge ter pri povezavi s krajevno skupnostjo. Tako smo naš intervju ter razgovor zaključili z velikim zadovoljstvom, da se bo uresničevanje naše ideje kmalu pričelo.

Naš drugi intervju smo opravili meseca novembra ponovno z gospo Mileno Furek, ki prihaja iz turističnega društva Breza. Tokrat se ji je pridružil še gospod Leopold Turk, ki prihaja iz turistično informacijskega centra Slovenska Bistrica. Pogovor je tekel o informacijskih tablah, ki jih želimo postaviti po našem kraju. Govorili smo o izvedbi tega zelo pomembnega dela naše raziskovalne naloge in bodoče podobe našega kraja. Dogovorili smo se o izdelavi informacijskih tabel in njihove vsebine. Gospa Milena Furek nam je priporočala ključavničarja, ki deluje v našem kraju, pri financiranju tabel nam je zagotovila pomoč krajevne skupnosti, v kateri tudi sama sodeluje. Z gospodom Leopoldom Turkom smo se dogovorili, da nam bo pomagal pri tem, da se našo idejo oziroma Lov na Pragerjev zaklad objavi na spletni strani turistično informativnega centra Slovenska Bistrica. Naš intervju se je končal v pozitivnem vzdušju in z veseljem smo se dokončno podali v uresničitev turistične naloge.

V mesecu januarju smo opravili intervju s predsednikom krajevne skupnosti, gospodom Matejem Arnušem. Pogovor je tekel o informacijskih tablah, ki smo jih postavili po našem turističnem in vedno bolj kulturno naprednem kraju. Natančneje smo se pogovorili o sami izvedbi ter uresnitvi našega cilja, ki smo si ga zadali s to raziskovalno nalogo. Ker smo se že prej dogovorili o vsebinah informacijskih tabel, smo se sedaj osredotočili na samo izdelavo. Prišli smo do zaključka, da nam pri financiranju tabel lahko pomaga krajevna

skupnost ter da skupaj soustvarjamo bodočo podobo Pragerskega. Naš intervju se je končal z obljubo, da sodelujemo še naprej.

3.5 Ugotovitve

Raziskovalnega dela naše naloge smo se najprej lotili s pomočjo ankete in nekaj predpostavk. Rezultati ankete so nam pokazali, da večina anketirancev ni znala naštetih več kot treh kulturnih znamenitosti Pragerskega. S tem smo lahko potrdili prvo hipotezo. Ugotovili smo torej, da tudi krajanje slabše poznajo kulturna bogastva našega kraja.

Druge hipoteze, v kateri smo predvidevali, da bo večina sodelujočih v anketi znala ravnati s QR kodami, nismo potrdili. Izkazalo se je, da jih zna uporabljati manj kot polovica vprašanih. Ko smo primerjali starostne skupine, se je pokazalo, da so mlajši na tem področju spretnejši kot starejši anketiranci.

Našo tretjo hipotezo, ki je predpostavljala, da bi mlajše anketirance informacijska tabla, opremljena s QR kodo, bolj pritegnila, kot tista, ki QR kode nima, smo potrdili.

Raziskovanje smo nadaljevali z intervjuji. Vsi trije intervjuji so predstavljali aktiven začetek uresničevanja našega zadanega cilja in ideje. Pomagali so nam spoznati nekaj novih možnosti za razvijanje kulturnega turizma na Pragerskem, dobili smo ideje in obljube pomoči za promocijo naše poti, prav tako smo si zagotovili potrebna finančna sredstva za izvedbo naših idej.

Na podlagi ugotovitev, do katerih smo prišli s pomočjo anketnega vprašalnika in intervjujev, smo našo idejo o tablicah malo razširili. Odločili smo se, da je najbolje, da je na informacijskih tablicah pred posameznimi postajami našega lova, poleg QR kode zapisana tudi kratka predstavitev kulturne točke, saj želimo, da je pot primerna tudi za tiste, ki s kodami ne znajo ravnati.

4. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

4.1 Razčlenitev ideje turističnega proizvoda

Letos smo se odločili, da v sklopu naslova kulturni turizem posebno pozornost namenimo kulturnim točkam našega kraja, ki morda tudi med samimi domačini niso dobro poznane. Še posebej smo se želeli dotakniti iz naše strani še dokaj neraziskanega Pragerskega dvorca. Ker je Pragerski dvorec z leti izgubil na svoji prepoznavnosti in vrednosti, smo se odločili, da dvorec povežemo v učno pot po našem kraju. Na poti se bodo obiskovalci lahko ustavili pri glavnih znamenitostih, kjer bodo stale table s kratkim opisom točke. Na tabli se bo nahajala t.i. QR koda, ki bo v sebi skrivala navodila za pot do naslednje točke. QR koda ali "Quick Response" koda je enostavna kvadratna koda, preberemo jo s pametnim telefonom, ki ima naloženo mobilno aplikacijo. Aplikacija kodo dekodira in na zaslonu telefona pokaže v naprej pripravljene podatke ali spletne strani.

Slika 11: Tablica na železniški postaji (avtor: Matic Peršuh, 2018)

Za pomoč pri izdelavi in postavitvi tabel smo prosili predsednika KS Pragersko-Gaj, gospoda Mateja Arnuša, ki se je na našo prošnjo nesebično odzval in nam zagotovil vsakršno pomoč, ki jo bomo potrebovali.

Sami smo si zadali dokaj visok cilj - uvrstiti našo pot na spletno stran TIC Slovenska Bistrica med turistično vabljive destinacije v naši občini. Pri tem je zanimanje pokazal g. Leopold Turk, predsednik Turistične zveze Slovenska Bistrica, ki nam je zagotovil pomoč za doseg našega cilja.

Za obisk naše poti nismo ciljali na določeno starostno skupino, vendar smo želeli pritegniti tako staro kot mlado. Obiskovalce poskušamo pritegniti z daljšim, zanimivim in poučnim pohodom po našem kraju, da pa mlajšim generacijam ne bi bilo dolgčas, smo v pot vključili pametne telefone, saj smo tako sodelujoči učenci kot mentorici ugotovili, da si ljudje več ne znamo predstavljati dneva brez mobilnega telefona. Zaradi tega smo v table z opisom točke dodali QR kodo, ki jo bodo obiskovalci skenirali s svojim pametnim telefonom.

Učno pot »Lov na Pragerjev zaklad« lahko izkoristijo tudi osnovne šole kot naravoslovni dan, kulturni dan ali izlet. Pot je brezplačna, ni časovno omejena in jo lahko obišejo kadarkoli.

4.1.1 Izgled QR kode

Ko bodo uporabniki poskenirali QR kodo, jih bo ta usmerila na spletno stran, kjer smo posamezne točke podrobneje opisali. Vstavili smo tudi povezave na spletne strani, ki točke še dodatno popestrijo z zanimivostmi. Pod Sliko 11 smo prikazali primer izgleda spletne strani, na katero pridete z uporabo QR kode.

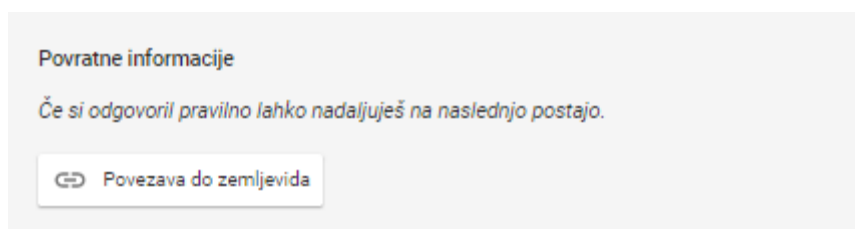
Slika 12: Spletna stran za točko vodni stolp

Da bodo lahko svoje pridobljeno znanje preizkusili, smo ob koncu vsakega zapisa ustvarili nalogo v obliki rebusa, uganke ali vprašanja. Primer predstavljamo pod sliko 12.

Slika 13: Rebus o vodnem stolpu

Uporabnikom, ki bodo podali pravilni odgovor, se bo na telefonu pokazala povezava do zemljevida, ki jih bo s pomočjo navigacije na aplikaciji Google zemljevidi vodil do naslednje točke.

Slika 14: Povezava do zemljevida

4.2 Predstavitev poti

Naša pot se začne pred železniško postajo in se nadaljuje proti Katici in vodnemu stolpu, saj sta tesno povezana s postajo in razvojem Pragerskega. Prav tako smo preko našega raziskovanja ugotovili, da so vse tri lokacije tudi pomembne kulturne točke našega kraja. Kot zanimivost naj na tem mestu omenimo samo to, da je na železniški postaji dolgo časa služboval avtor mladinske povesti Kekec, Josip Vandot. Ker je tema letošnjega festivala Turizmu pomaga lastna glava »Kulturni turizem«, nismo pozabili niti na kulturni dom, ki je močno kulturno zaznamoval naš kraj. Od tam se pot nadaljuje nazaj preko železnice, mimo postaje do cerkve Marijinega brezmadežnega srca. Od cerkve pot pelje mimo travnika z lipovim drevoredom do spomenika borcem NOB in naše šole OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnice Pragersko. Mimo mesta, kjer danes stoji naša šola, se je vsakodnevno sprehajal gospod, po katerem so šole tudi poimenovali, pisatelj Anton Ingolič. Iz domače Spodnje Polskave je na železniško postajo hodil na vlak, ki ga je vozil v šolo in kasneje v službo. Makadamsko pot, ki povezuje Pragersko in Spodnjo Polskavo imenujemo tudi Ingoličeva črna pot. Ingoličeva zato, ker se je po njej sprehajal Ingolič, črna zato, ker je včasih bila posuta z lešem. Danes je ta pot posuta s poljčanskim kamnom in je bele barve, a

ji je ime še vedno ostalo. Na polovici črne poti se obrnemo proti velikemu gospodarskemu posloju, ki je včasih služilo kot farma bikov, danes pa so hlevi zapuščeni. V majhnem gozdičku ob hlevih pa se nahaja končna točka naše poti, dvorec Pragersko. Skrit med drevesi se udeležencem prikaže kot kulturni in zgodovinski zaklad. Zaklad je znanje, ki ga udeleženci pridobijo skozi celotno učno pot.

»Znanje je zaklad, ki povsod spremlja svojega lastnika.« (kitajski pregovor)

Po ogledu dvorca in več stoletij starega parka se naša pot zaključí.

4.2.1 Železniška postaja

Kot izhodišče našega potepa po Pragerskem oz. lova na Pragerjev zaklad smo izbrali železniško postajo, predvsem zato, ker je prav železnica tista, ki je v preteklosti odločilno vplivala na razvoj kraja, pa tudi zato, ker predstavlja možno prometno povezavo. Prvi vlak je skozi vas peljal maja leta 1846. Danes spada med največje in najpomembnejše železniške povezave v Sloveniji (Turistično društvo Breza Pragersko Gaj, 2017).

Drugi razlog zaradi katerega smo železniško postajo izbrali kot eno izmed naših kulturnih točk je ta, da je bil tukaj zaposlen mladinski pisatelj Josip Vandot - pomembna osebnost iz zgodovine slovenske kulture. Najbolj znana je njegova zbirka mladinskih pripovedi o desetletnem fantiču Kekcu (Furek, 2017).

4.2.2 Parna lokomotiva Katica

Parna lokomotiva »Katica« je tesno povezana z zgodovino in prepoznavnostjo našega kraja. »Katica« je 15 m dolga, 4,5 m visoka in 48 t težka parna lokomotiva serije 125-037, izdelana na Madžarskem leta 1893 (Austrian Steam Base, 2017), ki so jo do srede šestdesetih let uporabljali za tovarne, nabiralne in potniške vlake, največ pa za premikanje in sestavljanje vlakov na postajah. Vozila je na relaciji Tezno-Pragersko-Čakovec-Kotoriba. Leta 1970 so jo zaščitili in leta 1978 postavili na sedanje mesto na Pragerskem. Leta 2014 so Katici dodali še dvoosni potniški vagon tretjega razreda, izdelan leta 1900 v Gradcu pod številko CS 207001. Je lesen, ima en prostor in je opremljen z lesenimi klopmi. Vozil je na dolenski in prekmurski progí. Leta 1971 so ga umaknili iz prometa in ga zaščitili za železniški muzej. Bil je v prvi kompoziciji muzejskega vlaka. Do leta 2014 je bil spravljen v razkuževalnici na Lešu na Pragerskem, od takrat stoji ob »Katici« (Munda, 2017).

V muzejskem vagonu občasno pripravljajo razstave umetniških del domačinov. Nazadnje smo si lahko ogledali razstavo fotografij.

4.2.3 Vodni stolp

Vodni stolp je včasih služil kot zbiralnik vode za napajanje parnih lokomotiv. Zgradili so ga leta 1884 v neposredni bližini železniške postaje, saj so v tistem času parne lokomotive za svoje delovanje potrebovale vodo. Prvič so v kotel zakurili leta 1918, in je bil »aktiven« vse do leta 1965, ko so za vleko vlakov začeli uporabljati dizelske lokomotive in so se parne lahko upokojile. Je menda edini ohranjeni železniški vodni stolp v Evropi, v njem pa je ohranjena zagotovo edina takšna parna črpalka v Evropi. Na steni je namreč nameščena posebna parna črpalka, ki je s paro uravnavala pritisk večje parne črpalke, s katero so črpali vodo iz treh studencev pod stolpom in ob njem v bazene v nadstropju (Turistično društvo Breza Pragersko Gaj, 2017).

V stavbi je ob obeh črpalkah za črpanje vode v bazene še vedno originalni parni kotel, ki je sorazmerno dobro ohranjen. V prvem nadstropju so trije veliki betonski bazeni, v katere so načrpali vodo, ki je po prostem padu napajala lokomotive in bližnje stavbe. Kot zanimivost naj zapišemo, da so iz manjšega bazena z vodo oskrbovali tudi stavbe ob stolpu. Od leta 2006 je skrbnik stolpa TD Breza Pragersko Gaj, ki ga je prevzelo v zelo slabem stanju, danes pa je v njem vzorno urejena zbirka železniških eksponatov, ki so bili zbrani na območju železnice od Pragerskega do Murske Sobote in Središča ob Dravi in zanjo marljivo skrbi g. Milan Lah.

Od leta 2014 je stolp spomenik kulturne dediščine lokalnega pomena, za kar so poskrbeli v društvu, in ga rešili pred propadom. Kot točko na našem kulturnem potepu po Pragerskem, smo ga izbrali zaradi njegove bogate zgodovine, stalne razstave železniških eksponatov in občasnih drugih tematskih razstav.

4.2.4 Kulturni dom

Na mestu, kjer danes stoji dom kulture, je pred drugo svetovno vojno in med njo delovala gostilna Stampfl. Pred njo so 10. aprila 1941, ko so Nemci okupirali kraj, njihovi pristaši v kraju pripravili sprejem z dvignjeno roko in pogostitvijo. H gostilni so sodila tudi gospodarska poslopja, nad njo sta bila tudi stanovanja. Po vojni so z odlokom Avnoja zaplenili vse dobrine sodelavcev okupatorja, tudi Stampflovo gostilno in poslopja, ki so ji pripadala. Ta so bila v letalskem napadu na kraj skoraj v celoti razrušena. Krajevni ljudski odbor je odločil, da stavbo, v kateri so bili tudi hlevi, nameni za začasni kulturni dom (žal je ta še danes začasni). Zato je organiziral obnovo in veliko krajanov se je udeležilo prostovoljnega dela. Avgusta 1946 je prosvetni odsek OF na Pragerskem organiziral kulturno dobrodelno prireditev, s katero so zbirali sredstva za dokončno obnovo doma, ker so dela zaradi pomanjkanja sredstev zastala. 1. junija 1947 je bil obnovljeni dom z bogato proslavo predan namenu. Leta 1949 so v prizidku doma uredili tudi knjižnico in ta v njem deluje še danes. Več let je bila med najaktivnejšimi sekcijami v domu gledališka sekcija, ki je uprizorila številne igre domačih in tujih avtorjev in gostovala po okoliških krajih (Munda, 2017).

Kulturni dom je v začetku petdesetih let prejšnjega stoletja postal tudi kinodvorana. Filme so vrteli ob sobotah zvečer in v nedeljo popoldan. Obiskovalci so prihajali tudi iz okoliških krajev. Po pripovedovanju starejših krajanov je bil prvi film predvajan leta 1953, in sicer prvi slovenski film »Na svoji zemlji«. Leta 1960 pa so v DD Svoboda, ki je nadaljevalo delo SKUD Franc Bezjak, nabavili kinemaskop za predvajanje filmov. Zanj so najeli kredit, za katerega je svojo kmetijo zastavil kmet iz Starega Loga, Janez Pogorevc. Prvi film, ki so ga predvajali z novo tehniko, je bil »Notredamski zvonar«. Danes je kulturni dom v lasti DPD Svoboda Pragersko, v okviru katerega delujejo likovna in recitatorska sekcija ter mešani pevski zbor. V njem poteka večina kulturnih in drugih prireditev v kraju, zbori krajanov in različna predavanja (Furek, 2017; Munda, 2017).

4.2.5 Cerkev

Cerkev je bila velika pridobitev za vernike na Pragerskem, saj je bila kapelica premajhna. Leta 2002 so začeli graditi novo, bolj privlačno cerkev Marijinega brezmadežnega srca. Notranjost cerkve je nekaj posebnega. Stene krasijo slike križevega pota, ki so naslikane z oljnimi barvami in jih je naslikal Lojze Čemeraž. V cerkvi najdemo tudi orgle. Cerkev ima štiri zvonove, ki so bili viliti v Innsbrucku (Turistično informativni center Slovenska Bistrica, 2017).

Cerkev je zagotovo vredna ogleda in jo obiskujejo ljudje od vsepovsod. Zaradi akustičnosti v njej potekajo koncerti, obiskovalci ter celo strokovnjaki pa so nad akustiko cerkve navdušeni.

Načrte za cerkev Marijinega brezmadežnega srca je izdelal profesor dr. Jože Marinko. 22. junija 2002 so blagoslovili temeljni kamen, leta 2003 pa je na tem mestu že stala nova cerkev. Cerkev je modernejša, preprosta in zelo svetla (Turistično informativni center Slovenska Bistrica, 2017).

4.2.6 Spomenik NOB

Spomenik NOB se nahaja v neposredni bližini Osnovne šole Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko. Spomenik je postavljen vsem talcem in borcem, ki so se borili proti okupatorju in so živeli na Pragerskem. Na spomenik je vklesanih 20 imen in priimkov, in sicer šestih padlih borcev, šestih talcev ter osmih umrlih internirancev. Štiri metre visok granitni steber stoji na stopničastem krožnem podstavku. Obdan je s kovinskimi stebrički, ki so med seboj povezani v verigo. Postavljen je bil leta 1955 po načrtih arhitekta Staneta Lovšeta (Register nepremične kulturne dediščine, 2017).

Vsako leto se pri spomeniku zvrstijo številne proslave v organizaciji krajevnega združenja NOB Pragersko-Gaj. Pri nastajanju proslave aktivno sodelujemo tudi učenci šole.

4.2.7 Šola

Leto 1905 lahko štejemo kot letnico rojstva šolstva na Pragerskem. Takrat je namreč opekarnar Steinklauber ustanovil zasebno nemško šolo enorazrednico, ki je bila najprej nastanjena kar v tovarnarjevi hiši. V šolskem letu 1905/06 je nemško šolo obiskovalo 14 deklic in 10 dečkov, večinoma so to bili otroci nemških uradnikov, med njimi pa so bili tudi otroci železniških delavcev iz Pragerskega, Spodnje Polskave in Črešnjevca, k čemur so njihove starše silili nemški delodajalci. Po prvi svetovni vojni so na ukaz deželne vlade za Slovenijo »šulferajnsko« šolo razpustili. Učenci pragerskega šolskega okoliša so obiskovali slovensko osnovno šolo na Spodnji Polskavi. Že maja 1919 je bila v nekdanji »šulferajnski« šoli na Pragerskem odprta slovenska enorazrednica in kot podružnica priključena spodnjepolskavski trirazrednici. V dvajsetih letih 20. stoletja je šola postala najprej dvorazrednica, kasneje pa celo trirazrednica. Konec istega desetletja so jo začasno celo zaprli, saj vanjo ni bilo vpisanih dovolj učencev. Leta 1927 je Pragersko dočakalo samostojno trirazrednico. Pet let kasneje se je šola na Pragerskem razširila in dobila štiri razrede. Šola, ki danes deluje kot podružnična šola Osnovne šole Antona Ingoliča Spodnja Polskava, je seveda delovala tudi v drugi polovici 20. stoletja. Krajanji pravijo, da so z veseljem hodili v šolo v nekaj prvih razredov, kasneje pa šolanje nadaljevali na Spodnji Polskavi. Spomnijo se lončenih peči v razredih, pa tudi strogih učiteljic, ki so zahtevale, da ostanejo »po šoli«, kadar so kakšno ušpičili ali niso dokončali šolskega dela. Danes je nova šola ponos Pragerskega, učenci imamo v njej na voljo najmodernejše učne pripomočke (Munda, 2017).

4.2.8 Ingoličeva črna pot

Črna pot oziroma Ingoličeva črna pot poteka od osnovne šole vse tja do Spodnje Polskave. To je pot, po kateri je naš znani pisatelj Anton Ingolič vsak dan odhajal do železniške postaje, iz nje pa z vlakom v šolo, službo ali do knjižnice. Ohranjena je še danes, le da je danes bele barve, saj je posuta s peskom »poljčančanom«. Včasih je bila črne barve, od tod tudi ime Črna pot, saj je bila posuta z lešem, to pa je pogašen del premoga, ki so ga včasih uporabljali za kurjavo. Ingolič je to pot omenil tudi v eni od svojih knjig, to je knjiga Zgodbe mojega jutra: »Kmalu sem odhajal na postajo, navadno sam, ob sončnem vzhodu, vračal pa se v večji ali manjši družbi, ko je sonce s popoldanskimi žarki oblivalo temno zelene pohorske gozdove ali me je z Gromberka pozdravljala še vedno draga mi puša. Z njiv na levi in desni strani »črne poti«, kakor smo imenovali z lešem posuto precej široko pot iz vasi na železniško postajo, pa so se slišali udarci motik in klici k zemlji sklonjenih kmečkih ljudi.« (Ingolič, 1979).

4.2.9 Pragerski dvorec

Dvorec je ena izmed najstarejših zgradb v okolici Pragerskega, ki še v zgodnjem srednjem veku ni bil znan. Prvotni dvorec naj bi zgradil Ivan Aigl leta 1553, vendar njegova prvotna podoba ni znana. Najverjetneje je zametek današnjega pragerskega dvorca povezan z Ožbaltom Pragerjem (Oswald Prager), ki se je leta 1541 poročil z Marto, vdovo Hansa Aigla, in ta mu je ob poroki prenesla svojo posest pri Zgornji Polskavi (Stopar, 1991).

Leta 1580 je Krištof Prager z Jamnika, sin Marte in Ožbalta Pragerja, kupil posest od svoje polsestre Zofije Aigl, poročene Scheyrer, in najverjetneje pozidal današnji pragerski dvorec ali pa ga vsaj obnovil. Po njem je Pragersko nedvomno dobilo svoje ime. Leta 1635 so dvorec požgali in oplenili uporni kmetje, ki so ga po zadušenem uporuh morali znova obnoviti. Med kasnejšimi lastniki dvorca velja omeniti grofa Jurija Seifrida Dietrichesteina, ki je dvorec leta 1674 prodal Janezu Jožefu Bratcu, pozneje plemenitemu Breitenfeldu (Stopar, 1991).

Na tiste čase nas še spominja Bratčev studenec (1674) na dvorišču pred gradom. To je hkrati tudi najstarejši ohranjen studenec na območju Pragerskega, ki nosi napisno ploščo z naslednjimi besedami:

DISEN PRVN HAT MAHEN
LASEN HERR IOS. WRA
TEZ VON BRAITTENFELT
HER ZV PRAGERHOF DER
ROM. KHAY.MAY. RATH.

16 74

Ta studenec je postavil gospod Jožef Bratec iz Braitenfelda. Dvorec je bil nato v lasti številnih različnih lastnikov, med katerimi naj omenimo le nekatere: celjskega odvetnika Hermana Poppa, mariborskega zdravnika Ivana Matija Poppa, baronico Marijo Julijano Wildenfens ter barona Kamila Berlendisa. Konec 19. stol. je bil v lasti grofice Marije in grofa Julijusa Attemsa. Leta 1894 ga je kot zadnji omenjeni lastnik kupil falski graščak dr. Jernej Glančnik in v lasti njegove rodbine je bil do konca druge svetovne vojne. Po njej so dvorec nacionalizirali ter v njem uredili stanovanja (Pajtler, 2006).

Dvorec je svojo zunanjo podobo skozi leta spreminjal. Zasnovan je v obliki pravokotne, štirikrilne, enonadstropne stavbe z majhnim notranjim dvoriščem. Na sprednji strani je prizidan verjetno mlajši vhodni stolpič, ki je okrašen s stopničasto atiko, »iz katere nas pogleduje z rdečo barvo obrobjen svetnik, ki še vedno vztrajno kljubuje času in pozabi...« (Pajtler, 2006, str. 18).

V nadstropju stolpiča je bila nekdanja kapela, o kateri meni Janisch, da je edina omemba vredna v sicer precej velikem dvorcu. Krasi jo obokan, štukiran strop. Skozi obokano vežo vhodnega stolpiča pridemo do preprostega kamnitega portala, na katerem je na vrhu polkrožnega oboka na kamnu napis: »CONTE LVDOVICVS ANDZELERY« (Janisch, 1978).

Še danes vhod krasijo močna lesena vrata, ki so okovana z masivnimi zakovicami. Po mnenju Stoparja sodi stavba predvsem zaradi arhitekturnih detajlov v renesančno dobo. Kasnejše pozidave niso bistveno spremenile prvotne podobe dvorca. Masivna vhodna vrata nas pripeljejo do notranjega dvorišča, ki je na dveh straneh opremljeno z arkadami. Spodnji prostori naj bi se nekdanj uporabljali za kleti in kuhinjo, po 2. svetovni vojni so bili spremenjeni v bivalne prostore, še kasneje v pisarne, danes pa so popolnoma opuščeni. Desno od vhodnih vrat nas stopnišče vodi do prvega nadstropja, kjer hodnik z dvoriščne strani med seboj povezuje vse štiri trakte. V nadstropju je hodnik obokan, namesto arkad pa so urejena okna. Dvorec bi naj v preteklosti krasile številne freske, o freskah v nekdanji kapeli pripoveduje tudi izročilo, vendar se te do danes niso ohranile. Dvorec z zunanje strani na severu obdajajo ostanki nekdanj urejenega parka, na jugu pa pozidano območje nekdanjih pridvornih stavb ter novejših stavb v uporabi Perutnine Ptuj (Kako prebuditi pragerske dvorjane, 2013).

5. FINANČNI NAČRT TURISTIČNEGA PROIZVOD

Cilj našega projekta je, da lahko obiskovalci in domačini s čim manjšimi stroški spoznajo kulturo in zgodovino našega kraja. S pohodom skozi naš kraj, ob pomoči mobilnih telefonov, lahko izvedo veliko zanimivega, pri čemer nimajo s tem nikakršnih stroškov, razen prevoza do kraja. V nadaljevanju zato predstavljamo le stroške za izdelavo informativnih tabel.

5.1. Stroški materiala

Že ob pričetku našega dela smo se vprašali, kako bi financirali izdelavo informativnih tabel. Želeli smo izdelati manjše informativne tablice s QR kodicami za vseh devet predvidenih točk naše poti. Zato smo se obrnili na Krajevno skupnost Pragersko – Gaj ter predsednika, gospoda Mateja Arnuša. Zagotovil nam je pomoč pri njihovi izdelavi. Pri tretjem razgovoru, ki smo ga opravili, smo prišli do zaključka, da nam bo izdelavo ter postavitev tabel v celoti financirala Krajevna skupnost Pragersko - Gaj. Zelo smo hvaležni za njihovo podporo in veseli, da lahko skupaj sooblikujemo podobo našega kraja ter si prizadevamo za prepoznavnost Pragerskega.

5. 2. Stroški prevoza

Stroški prevoza so odvisni od oddaljenosti posameznika ali skupine od Pragerskega. Cena železniškega prevoza je bistveno manjša od cene avtobusnega prevoza in je odvisna od posameznika, ki bo obiskal naš kraj. V kolikor je možno, priporočamo prihod na Pragersko z vlakom, zato smo za našo prvo točko izbrali ravno železniško postajo. Obenem pa Slovenske železnice ponujajo ugodne vozovnice tudi za skupine.

6. TRŽENJE IN PROMOCIJA

Na začetku raziskovanja, ko smo se odločili za sodelovanje z našo nalogo in smo iskali ideje za pisanje le te, smo si zadali nekaj ciljev, ki bi nam predstavljali izziv. Med drugim želimo našo pot »Lov na Pragerjev zaklad« uvrstiti na spletno stran TIC Slovenska Bistrica, kjer želimo postati konkurenca pomembnejšim izletnim točkam v naši občini. Pot želimo postaviti ob bok gradu, bistrškemu vintgarju in Črnemu jezeru. Pri tem so nam na TIC Slov. Bistrica obljubili pomoč g. Leopold Turk, ga. Jana Jeglič in ga. Ivana Pečovnik.

Zavedamo se, da uspeha ne bomo dosegli brez dobre reklame, zato bomo ob TIC-u za pomoč prosili tudi občinski časopis, Tednik Panorama. V nastanek poti smo neposredno vključeni učenci, kot tudi naša podružnična šola, zato bomo načrt poti in vabilo na njo predstavili tudi na spletni strani naše šole in v šolskem glasilu. Predstavitev poti lahko slišite in vidite iz prve roke, saj se bomo udeležili predstavitve naloge s turistično tržnico v Mariboru in Slovenski Bistrici. Vsi, ki jih bo naša pot še posebej pritegnila, pa lahko vabilo dobijo tudi po e-pošti. Menimo, da je velika prednost našega projekta, ki bo pritegnila obiskovalce ta, da je naša pot brezplačna za vse.

7. ZAKLJUČEK

Učenci in mentorici smo se za nalogo odločili, da bi naš kraj še podrobneje in na nov, drugačen in hkrati moderen način predstavili obiskovalcem in približali krajanom. Navsezadnje je predstavljena pot lahko tudi v pomoč nam, učencem, pri spoznavanju domačega kraja in orientaciji. Med izdelavo naloge smo se tudi mi veliko novega naučili, tako o tem, kaj kulturni turizem sploh je, kot tudi o kulturnih bogastvih našega kraja. Spoznali smo se s tem, kako lahko neko idejo natančneje oblikujemo, razvijemo in tudi uresničimo. Bolj podrobno smo se spoznali s turističnimi dejavnostmi in turističnimi organizacijami, ki že delujejo v našem kraju, se z njimi povezali in razvili uspešno sodelovanje.

S pomočjo mentoric, gospe Furek in gospoda Turka, smo izdelali načrt za učno pot »Lov na Pragerjev zaklad«, na kateri se najde nekaj bolj pomembnih kulturnih in krajevnih znamenitosti Pragerskega. Pot se začne na železniški postaji in se nadaljuje proti »Katici«, vodnemu stolpu in kulturnem domu. Naslednja točka je pri cerkvi in nas pelje proti spomeniku, šoli in po črni poti do cilja pri dvorcu. Ker smo si zadali dokaj visoke cilje, smo pripravljeni narediti veliko, da jih dosežemo. Našo pot smo naredili brez kakršnih koli stroškov za obiskovalce. Nesmiselno se nam je zdelo, da bi izbrali samo določeno ciljno skupino ljudi, saj je naša pot primerna za vse ljudi, ne glede na starostno skupino. Na mlade želimo narediti vtis z uporabo pametnih telefonov na sami poti. To smo dosegli s pomočjo QR kode, ki se bo nahajala na tabli ob vsaki znamenitosti. Najprej smo na tablo želeli dati samo QR kodo, ker pa želimo pritegniti tudi starejše, smo na tablo dodali tudi krajši opis znamenitosti. Po izvedbi ankete smo namreč ugotovili, da veliko starejših ne zna uporabljati QR kod. Zato z navadnim in modernim računalniškim zapisom želimo, da bi se generacije medsebojno povezale in na naši poti tudi sodelovale.

Za začetek smo informacijske table s QR kodami pripravili in plastificirali sami. V pomladnih mesecih bomo plastificirane zamenjali z lesenimi. V upanju, da učna pot zaživi v polnem sijaju, smo se obrnili na KS Pragersko-Gaj, ki nam je zagotovila postavitev informativnih tabel pri vsaki točki. Za lepo gesto se jim iskreno zahvaljujemo. Med nastajanjem naše naloge smo skupaj s šolskim računalnikarjem prišli do ideje, da bi lahko za naš kraj oblikovali turistično mobilno aplikacijo. Tudi to idejo bomo v prihodnosti poskusili uresničiti.

Turistično nalogo smo po dogovoru z gospo Ivano Pečovnik po elektronski pošti poslali na ogled TIC Slov. Bistrica. Zagotovili so nam, da se bodo potrudili, da se naša pot uvrsti na seznam njihove spletne strani kot namig za izlet.

Zaradi bližine avtoceste in železnice, kulturnih in naravnih znamenitosti menimo, da bi lahko Pragersko postalo ugodno izhodišče za družinske in učne izlete. Upamo, da bo k temu pripomogla tudi naša raziskovalna naloga in z njo učna pot, ki je v teh mesecih nastala.

8. PREDSTAVITEV NA TURISTIČNI TRŽNICI

Na turistični tržnici bomo pripravili lov na Pragerjev zaklad v malem. Poskrbeli bomo, da bo primeren tako za tiste z kot tudi tiste brez pametnih telefonov. Vse naše aktivnosti bodo namenjene promoviranju naše poti. Z njimi bomo poskušali čim več obiskovalcev privabiti v naš kraj in jih navdušiti za spoznavanje kulturnih in krajevnih znamenitosti, ki jih ponuja Pragersko.

9. VIRI IN LITERATURA

- *Cerkev Marijinega brezmadežnega srca*. Turistično informativni center Slovenska Bistrica. Dostop: <http://www.tic-sb.si/kaj-videti/kulturna-dedi%C5%A1%C4%8Dina/sakralni-objekti/cerkev-marijinega-brezmade%C5%BEnega-srca.html>
- *Forma viva*. Wikipedia. Dostop: https://sl.wikipedia.org/wiki/Forma_viva (november 2017).
- Furek, M. Članica TD Breza, (ustno sporočilo), oktober 2017.
- *Gradivo: kulturni turizem*. Študentski. Dostop: http://studentski.net/gradivo/vis_scv_git_dtd_sno_kulturni_turizem_01?r=1 (november 2017).
- Ingolič, A. *Zgodbe mojega jutra*. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1979.
- Jakič, I. Vsi slovenski gradovi: leksikon slovenske grajske zapuščine Ljubljana: DZS, 1997. ISBN86-341-1771-5
- Janisch, J.A. Topographisch-statistisches Lexikon von Steiermark. Graz: Verlag für Sammler. Graz, 1978.
- *Kako prebuditi pragerske dvorjane* (raziskovalna naloga). OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, 2013.
- Koblar F. Skrbinšek, Vladimir (1902–1987). Slovenska biografija. Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2013. Dostop: <http://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi577169/#slovenski-biografski-leksikon> (22. januar 2018).
- Lah, M. Domačin Pragerskega, (ustno sporočilo), 15. 11. 2017.
- Munda, M. *Pragersko (kronika)*. Zavod za kulturo Slovenska Bistrica. Slovenska Bistrica, 2017.
- *O kraju*. Turistično društvo Breza Pragersko Gaj. Dostop: <http://tdbreza.si/o-kraju/> (november 2017).
- Pajtler, F. in dr. *Pragersko skozi čas*. Pragersko-Gaj: Krajevna skupnost: Turistično društvo Breza, 2006.
- *Pragerske zgradbe govorijo* (raziskovalna naloga). OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, 2017.
- *Po poti z ribniško deklico* (raziskovalna naloga). OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, 2015.
- *Register nepremične kulturne dediščine*. Republika Slovenija, Ministrstvo za kulturo. Dostop: <http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=20152> (10. 12. 2017).
- Stopar I. *Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji*. Knj. 2, Med Prekmurjem in porečjem Dravinje : občine Gornja Radgona, Lenart, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Ormož, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice. Ljubljana : Partizanska knjiga, Znanstveni tisk : Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, 1991.
- *Strategija razvoja kulturnega turizma na Slovenskem*. Slovenska turistična organizacija. Dostop: https://www.slovenia.info/uploads/dokumenti/turisticni-produkti/SRKTS-29_8849.pdf.pdf (november 2017).
- *Strelnski center Gaj šport, Pragersko*. Info-Slovenija. Dostop: <https://www.info-slovenija.si/sl/imenik/sport-in-rekreacija/sportni-objekti/strelnski-center-gaj-sport-pragersko> (november 2017).
- *Vlaki.info*. Dostop: <http://www.vlaki.info/forum/viewtopic.php?f=21&t=5682&start=135> (januar 2014).
- Austrian Steam Base. *Lokomotive / Locomotive: JŽ 125-037 (ex MÁV 326,299)*. Dostop: <https://www.dampflok.at/index2.html?/651.html> (5. 12. 2017).

VIRI SLIK

- Opekarna Pragersko: <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:IMG-AT7AC51Q>
- Strelski center Gaj iz zraka: <https://www.info-slovenija.si/sl/imenik/sport-in-rekreacija/sportni-objekti/strelski-center-gaj-sport-pragersko>
- Vodni stolp: <http://tdbreza.si/o-kraju/vodni-stolp/>
- Železniška postaja: tdbreza.si/o-kraju/

10. PRILOGE

10.1 Anketni vprašalnik

Smo učenci OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, ki pri turističnem krožku raziskujemo kulturne znamenitosti Pragerskega. Z anketo želimo pridobiti podatke, ki nam bodo koristili pri oblikovanju turističnega proizvoda za turistično raziskovalno nalogo. Anketa je anonimna.

Na anketi obkrožite črko pred ustreznim odgovorom ali odgovorite na vprašanje.

1. Starost: a) učenec/ka OŠ b) 30 let in več

2. Katere kulturne znamenitosti na Pragerskem poznate? Zapiši jih na spodnje črte.

1.	4.
2.	5.
3.	6.

3. Ali znate uporabljati QR kode?

a) Da b) Ne

4. Katera informativna tabla bi vas bolj pritegnila, zanimala? Obkroži.

a) informativna tabla z besednim opisom

b) informativna tabla z besednim opisom in QR kodo

c) ne vem

10.2 Primeri napisov na informativnih tablicah s QR kodami

	<p style="text-align: center;">VODNI STOLP</p> <p>Leta 1886 v neposredni bližini postaje ob železniškem prehodu začeli graditi stavbo – vodni stolp, iz katere so »napajali« parne lokomotive. Prvič so v kotlu zakurili leta 1918, »aktiven« je bil vse do leta 1965. Takrat so za vleko vlakov začeli uporabljati dizelske lokomotive in so se parne lahko upokojile. Verjetno je edini ohranjeni železniški vodni stolp v Evropi, v njem se nahaja zagotovo edina takšna parna črpalka v Evropi. Od leta 2014 je stolp spomenik kulturne dediščine lokalnega pomena. Zanj skrbijo člani TD Breza. Uredili so zbirko železniških eksponatov, občasno priredijo tematske razstave.</p>
	<p style="text-align: center;">LOKOMOTIVA KATICA</p> <p>»Katica« je 15 m dolga, 4,5 m visoka in 48 t težka parna lokomotiva izdelana na Madžarskem. Parna lokomotiva je tesno povezana z zgodovino in prepoznavnostjo našega kraja. Do srede šestdesetih let so jo uporabljali za tovarne, nabiralne in potniške vlake, največ za premikanje in sestavljanje vlakov na postajah. Leta 1970 so jo zaščitili in leta 1978 postavili na sedanje mesto na Pragerskem. Leta 2014 so h Katici dodali še dvoosni potniški vagon. V muzejskem vagonu občasno razstavljajo umetniških dela domačini.</p>
	<p style="text-align: center;">KULTURNI DOM</p> <p>Na mestu, kjer danes stoji dom kulture, je pred drugo svetovno vojno in med njo delovala gostilna Stampfl. Po drugi svetovni vojni so se odločili, da tedanje prostore, ki so bili hlevi, namenijo za začasni kulturni dom. 1. junija 1947 je potekala prva predstava v prenovljenem kulturnem domu. Leta 1949 so zraven odprli še knjižnico. Nekaj let pozneje so v kulturnem domu začeli vrteti filme. Danes v njem deluje DPD Svoboda Pragersko.</p>
	<p style="text-align: center;">CERKEV</p> <p>Novo cerkev na Pragerskem so zgradili septembra 2003. Načrte zanjo je izdelal profesor dr. Jože Marinko. Cerkev je bila velika pridobitev za vernike na Pragerskem, saj je bila kapelica premajhna. Je preprosta, moderna in zelo svetla, v njej najdemo tudi orgle. Bogoslužni prostor je zgrajen podobno kot zgodnje krščanske bazilike. Križev pot s petnajstimi postajami, ki se nahaja v cerkvi je naslikal slikar Lojze Čemažar. Obiskujejo jo ljudje od vsepovsod. Zaradi akustičnosti v njej potekajo koncerti, obiskovalci ter celo strokovnjaki so nad cerkvijo navdušeni.</p>

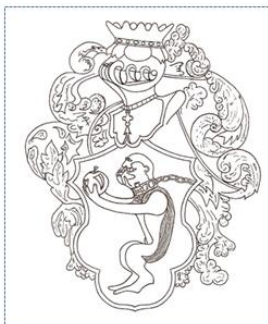
	<p style="text-align: center;">SPOMENIK NOB</p> <p>Spomenik borcem NOB se nahaja v neposredni bližini osnovne šole. Štiri metre visok granitni steber stoji na stopničastem krožnem podstavku. Postavljen je bil leta 1955 po načrtih arhitekta Staneta Lovšeta. Spomenik je postavljen vsem talcem, borcem in internirancem, ki so se borili proti okupatorju in so živeli na Pragerskem. Na spomenik je vklesanih 20 imen in priimkov, šestih padlih borcev, šestih talcev in osmih umrlih internirancev. Vsako leto se pri spomeniku zvrstijo številne proslave v organizaciji krajevnega združenja NOB Pragersko-Gaj.</p>
	<p style="text-align: center;">ŠOLA</p> <p>Začetek šolanja na Pragerskem sega v leto 1905, ko je opekarnar Steinklauber odprl prvo zasebno šolo za otroke svojih delavcev. Najprej je bila nastanjena kar v tovarnarjevi hiši. Po prvi svetovni vojni so na ukaz deželne vlade za Slovenijo »šulferajnsko« šolo razpustili. Že maja 1919 je bila v nekdanji »šulferajnski« šoli na Pragerskem odprta slovenska enorazrednica. V dvajsetih letih 20. stoletja je šola postala najprej dvorazrednica, kasneje pa celo trirazrednica. Šola se je potem skozi sto let razvijala, dokler niso 2011 odprli nove, devetletne šole. OŠ Antona Ingoliča Spodnja Polskava, podružnica Pragersko, je danes moderno opremljena šola, ki ponosno nosi ime znanega pisatelja, ponaša se z nazivom zdrava in ekošola.</p>
	<p style="text-align: center;">INGOLIČEVA ČRNA POT</p> <p>Ingoličeva črna pot poteka med Spodnjo Polskavo in Pragerskim. Ohranjena je še danes, včasih je bila posuta z lešem (pogašeni del premoga), od tod ime črna pot. Danes jo pokriva pesek iz poljšanskega kamnoloma. To je pot, po kateri je naš znan pisatelj Anton Ingolič vsak dan odhajal do železniške postaje, iz nje pa z vlakom v šolo, službo ali do knjižnice. Kot posebnost jo je omenil tudi v svoji knjigi Zgodbe mojeja jutra. (Ingolič, 1979).</p>
	<p style="text-align: center;">PRAGERSKI DVOREC</p> <p>Dvorec je najstarejša stavba v okolici Pragerskega. Stoji ob glavni cesti Ptuj-Slov. Bistrica, za poslopjem bivšega kmetijskega kombinata. Zgradil ga je Ivan Aigl leta 1553, vendar njegova prvotna podoba ni znana. Pred dvorcem stoji vodnjak iz 17. Stoletja. Dvorec je svojo zunanjo podobo skozi leta spreminjal. Zasnovan je v obliki katere nas pogleduje z rdečo barvo obrobljen svetnik, ki še vedno vztrajno kljubuje času in pozabi...« pravokotne, štirikrilne, enonadstropne stavbe z majhnim notranjim dvoriščem. Na sprednji strani je prizidan mlajši vhodni stolpič, ki je okrašen s stopničasto atiko.</p>

10.3 Zložanka

O nas

Smo učenci sedmega in devetega razreda OŠ Antona Ingoliča Sp. Polskava, podružnice Pragersko.

Želimo vas popeljati na lov za Pragerjevim zakladom. Lahko ga opravite samostojno in kadarkoli po lastni izbiri. Potrebujete le dobro voljo, radovednost, po želji pametni telefon ter veselje do gibanja.

Grb Krištofa Pragerja 1581

Obiščite nas

Eridite na Pragersko, morda boste našli Pragerjev zaklad! Čigav zaklad? Kdo sploh je Prager? A ne veste? No, nič hudega, če še ne poznate Pragerja, zagotovo pa poznate Kekca kajne? Ja, zdaj se zagotovo sprašujete, kakšno vezo ima Kekec s Pragerjem in Pragerskim? Žal vam tega tukaj ne bomo izdali, to morate odkriti kar sami.

Železniška postaja - nekoč

Lokomotiva Katica

Osnovna šola Antona Ingoliča, podružnica Pragersko

Pragerski dvorec

**Radovedni?
Vso srečo
vam želimo!**

Z učno potjo »Lov na Pragerjev zaklad« želimo, da tako obiskovalci kot tudi krajanje Pragerskega doživijo lepoto kulturnih znamenitosti, predvsem pa, da vsi začnemo uživati v našem kraju in njegovi neposredni okolici.

Učna pot kulturnih in naravnih znamenitosti.

Vodni stolp

Cerkev Marijinega brezmadežnega srca

Pragersko je majhen kraj v Občini Slovenska Bistrica. Leži na robu Dravskega polja in ob vznožju Pohorja. Nadmorska višina kraja je 251 metrov. Pragersko sestavljata dve naselji Pragersko in Gaj, ki tvorita Krajevno skupnost Pragersko-Gaj. Na slabih 5 km in pol ima stalno prebivališče dobrih 1800 krajanov.

Imenovano je po bližnji graščini. Veliko vlogo v razvoju kraja ima železniška postaja.

Bogato nahajališče gline, pa je spodbudilo razvoj opekame

